

Brüssel, 12. mai 2026
(OR. en)

9192/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0117 (NLE)

ANTIDISCRIM 46
COCON 21
COHOM 73
COPEN 173
DROIPEN 81
EDUC 158
FREMP 165
JAI 568
MIGR 126
SOC 255
STATIS 38

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	12. mai 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2026) 237 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni osaliste komisjoni 20. koosolekul seoses teatavatele konventsiooniosalistele esitatavate järeldustega selle kohta, kuidas nad on rakendanud kõnealust konventsiooni küsimustes, mis on seotud liidu institutsioonide ja avaliku haldusega, ning seoses Euroopa Nõukogu naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühma liikmete valimisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 237 final.

Lisatud: COM(2026) 237 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 12.5.2026
COM(2026) 237 final

2026/0117 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalga ja perevägivalga ennetamise ja tõkestamise konventsiooni osaliste komisjoni 20. koosolekul seoses teatavatele konventsiooniosalistele esitatavate järeldustega selle kohta, kuidas nad on rakendanud kõnealust konventsiooni küsimustes, mis on seotud liidu institutsioonide ja avaliku haldusega, ning seoses Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalgaga ja perevägivalgaga võitlemise eksperdirühma liikmete valimisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (edaspidi „Istanbuli konventsioon“ või „konventsioon“) osaliste komisjoni (edaspidi „konventsiooniosaliste komisjon“ või „komisjon“) 20. koosolekul 2. juunil 2026 võetav seisukoht. See seisukoht käsitleb järgmist: 1) sellise üheksa järelduste eelnõu kavandatud vastuvõtmine komisjoni poolt, mis on suunatud üheksale konventsiooniosalisele ja käsitlevad seda, kuidas need osalised on konventsiooni rakendanud, ja 2) Euroopa Nõukogu naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühma (edaspidi „GREVIO“) viie liikme kavandatud valimine.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Istanbuli konventsioon

Istanbuli konventsiooniga on kehtestatud terviklik ja ühtlustatud normistik naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamiseks ja tõkestamiseks Euroopas ja mujal. Konventsioon jõustus 1. augustil 2014.

EL kirjutas konventsioonile alla juunis 2017 ja viis ühinemismenetluse lõpule kahe heakskiitmiskirja hoiuleandmisega 28. juunil 2023. Konventsiooni jõustus ELi suhtes 1. oktoobril 2023. EL on konventsiooniga ühinenud küsimustes, mis kuuluvad tema ainupädevusse, nimelt neis, mis on seotud liidu institutsioonide ja avaliku haldusega,¹ ning neis, mis on seotud kriminaalasjades tehtava õigusosalase koostöö, varjupaiga ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega². Kõik liikmesriigid on konventsioonile alla kirjutanud ja 22 liikmesriiki on selle ratifitseerinud³.

2.2. Konventsiooniosaliste komisjon

Konventsiooniosaliste komisjon⁴ koosneb konventsiooniosaliste esindajatest. Konventsiooniosalised peavad püüdma nimetada oma esindajateks võimalikult kõrge tasandi eksperdid naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise valdkonnas⁵. Konventsiooniosaliste komisjoni ülesanded on loetletud komisjoni kodukorra⁶ artiklis 1. 1. oktoobril 2023 sai EList konventsiooniosaline ja seega konventsiooniosaliste komisjoni liige (konventsiooni artikli 67 lõige 1).

1 Nõukogu 1. juuni 2023. aasta otsus (EL) 2023/1075 Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses liidu institutsioonide ja avaliku haldusega (ELT L 143I, 2.6.2023, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1075/et>).

2 Nõukogu 1. juuni 2023. aasta otsus (EL) 2023/1076 Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses küsimustega, mis puudutavad õigusosalast koostööd kriminaalasjades, varjupaika ja mittetagasisaatmist (ELT L 143I, 2.6.2023, lk 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1076/et>).

3 Ratifitseerimise seis 27. aprillil 2026: AT (2013); BE (2016); CY (2017); DE (2017); DK (2014); IE (2019); EL (2018); ES (2014); EE (2017); FI (2015); FR (2014); HR (2018); IT (2013); LU (2018); MT (2014); NL (2015); PL (2015); PT (2013); RO (2016); SI (2015); SV (2014), LV (2023).

4 Konventsiooniosaliste komisjon – Istanbuli konventsioon naistevastase vägivalla ja perevägivalla vastu võitlemise kohta (coe.int).

5 Konventsiooniosaliste komisjoni kodukorra artikli 2 lõike 1 punkt b. 6 Dokument IC-CP(2015)2, vastu võetud 4. mail 2015.

2.3. Istanbuli konventsiooni järelevalvemehhanism

Istanbuli konventsiooniga on kehtestatud järelevalvemehhanism, mille eesmärk on tagada, et konventsiooniosalised rakendavad konventsiooni tõhusalt⁶. Eesmärk on hinnata konventsiooni rakendamist ja anda konventsiooniosalistele suuniseid. Järelevalvemehhanism koosneb kahest eraldiseisvast, kuid omavahel seotud organist: sõltumatu ekspertorgan (Euroopa Nõukogu naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühm (GREVIO) ja konventsiooniosaliste komisjon.

GREVIO on sõltumatu eksperdirühm, kelle ülesanne on konventsiooni artikli 66 lõike 1 kohaselt jälgida konventsiooni rakendamist konventsiooniosaliste poolt. Järelevalvekord on ette nähtud konventsiooni artikliga 68. Konventsiooni artikli 68 lõike 1 kohaselt peavad uued konventsiooniosalised esitama GREVIO koostatud küsimustikul põhineva aruande, milles on üksikasjalikult kirjeldatud seadusandlikke ja muid meetmeid, mida nad on konventsiooni rakendamiseks võtnud. GREVIO koostab aruande meetmete kohta, mida asjaomane konventsiooniosaline on konventsiooni rakendamiseks võtnud, ning esitab soovitusi ja ettepanekuid selle kohta, kuidas konventsiooniosaline võib tuvastatud probleeme lahendada⁷.

GREVIO aruande põhjal võib konventsiooniosaliste komisjon kooskõlas konventsiooni artikli 68 lõikega 12 võtta vastu asjaomasele konventsiooniosalisele suunatud soovitusi konventsiooni rakendamise kohta ja määrata tähtaja, mille jooksul konventsiooniosaline peab esitama vastuse soovitude rakendamise kohta. Konventsiooniosaliste komisjon on selle sätte alusel võtnud vastu konventsiooniosalistele suunatud soovitusi, milles eristatakse meetmeid, mida tuleks võtta niipea kui võimalik ja millest tuleb komisjonile kolme aasta jooksul aru anda, ja meetmeid, mis on küll olulised, kuid mille rakendamine ei ole nii kiireloomuline. Kolmeaastase perioodi lõpus peab konventsiooniosaline andma konventsiooniosaliste komisjonile aru talle esitatud soovitude rakendamisel tehtud edusammudest. Selle teabe ja saadud lisateabe põhjal koostab komisjoni sekretariaat⁸ iga uuritava konventsiooniosalise kohta soovitude rakendamise järeldused, mille võtab vastu konventsiooniosaliste komisjon.

2.4. GREVIO liikmete valimine

Konventsiooni artikli 66 kohaselt koosneb GREVIO 15 liikmest. Konventsiooniosaliste komisjon valib oma liikmed konventsiooniosaliste esitatud kandidaatide hulgast nelja-aastaseks ametiajaks, mida võib ühe korra pikendada. GREVIO liikmed valitakse konventsiooniosaliste kodanike hulgast, võttes arvesse soolist ja geograafilist tasakaalu ning eriteadmisi erinevates valdkondades.

Istanbuli konventsiooniga anti Euroopa Nõukogu ministrite komiteele (edaspidi „ministrite komitee“) ülesanne kehtestada GREVIO liikmete valimise kord. 19. novembril 2014 võttis ministrite komitee vastu resolutsiooni CM/Res(2014)43 naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühma (GREVIO) liikmete valimise korra kohta⁹ (ministrite komitee resolutsioon). GREVIO võttis oma kodukorra vastu 2015. aastal¹⁰.

6 Istanbuli konventsiooni artikli 1 lõige 2.

7 Istanbuli konventsiooni artikli 68 lõige 10.

8 Rakendamise järelevalve ja aruandluse suhtes kohaldatav menetlus on kindlaks määratud dokumendis osalisriikidele suunatud soovitude rakendamise järelevalve raamistiku kohta („Framework for supervising the implementation of the recommendations addressed to State Parties“), mille konventsiooniosaliste komitee võttis vastu 13. aprillil 2021 (IC-CP/Inf(2021)2). 10 Esitatud dokumendis IC-CP(2024)10 rev.

9 CM/Res(2014)43.

10 Kodukord (muudetud).

2. juunil 2026 toimuval konventsiooniosaliste komisjoni koosolekul valitakse eeldatavasti viis uut GREVIO liiget. Need liikmed on ametis alates 1. septembrist 2026 kuni 31. augustini 2030. Valimised korraldatakse järjestikuste voorudena. Igal konventsiooniosalisel, sealhulgas ELil, on igas voorus nii palju hääli, kui palju kohti on GREVIOs veel täitmata. Esimeses voorus võib iga konventsiooniosaline anda viis häält. Kui selles voorus valitakse üks liige, võib iga konventsiooniosaline anda teises voorus neli häält jne. Voorud jätkuvad seni, kuni viis GREVIO liiget on kehtivate häälte enamusega valitud.

Konventsiooniosaliste komisjoni sekretariaat jagas 21. aprillil 2026 dokumendis IC-CP(2026)2 konventsiooniosaliste poolt 2. juuniks 2026 kavandatud valimisteks esitatud kandidaatide nimesid ja elulookirjeldusi. Dokumendist nähtub, et 13 konventsiooniosalist on esitanud viiele vabale kohale 15 kandidaati. Kandidaate esitanud 13 riigi hulgas on 11 ELi liikmesriiki.

3. KONVENTSIOONIOSALISTE KOMISJONI POOLT VASTU VÕETAVAD KAVANDATAVAD AKTID

3.1. Üheksa järelduste eelnõu

2. juunil 2026 toimuval 20. koosolekul on konventsiooniosaliste komisjonil kavas võtta vastu järgmised üheksa järelduste eelnõu (edaspidi „järelduste eelnõud“):

- (1) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Bosniat ja Hertsegoviinat käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)4 prov).
- (2) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Küprost käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)5 prov).
- (3) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Eestit käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)6 prov).
- (4) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Gruusiat käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)7 prov).
- (5) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Saksamaad käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)8 prov).
- (6) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Islandit käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)9 prov).
- (7) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Norrat käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)10 prov).
- (8) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Rumeeniat käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)11 prov).
- (9) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Šveitsi käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument C-CP(2026)12 prov).

3.2. Viie GREVIO liikme kavandatav valimine

2. juunil 2026 toimuval 20. koosolekul on konventsiooniosaliste komisjonil kavas valida viis GREVIO liiget, kes on ametis 1. septembrist 2026 kuni 31. augustini 2030.

3.3. Konventsiooniosaliste komisjoni kavandatud üheksa järelduste eelnõu

Järelduste eelnõud on adresseeritud üheksale konventsiooniosalisele ja sisaldavad järeldusi selle kohta, kuidas nad on rakendanud varasemaid soovitusi. Need käsitlevad konventsiooni sätete rakendamist asjaomaste institutsioonide ja avaliku halduse asutuste poolt. Liit on konventsiooniga ühinenud niivõrd, kuivõrd seda kohaldatakse liidu institutsioonide ja avaliku halduse suhtes, ning tal on ainupädevus võtta konventsioonis sätestatud kohustusi seoses oma institutsioonide ja avaliku haldusega Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 336 kohaldamisalas. Seepärast on asjakohane määrata kindlaks liidu nimel konventsiooniosaliste komisjonis võetav seisukoht seoses liidu institutsioonide ja avaliku haldusega, sest kavandatavad aktid võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, kuna võivad mõjutada konventsiooni asjakohaste sätete tõlgendamist tulevikus.

Järelduste eelnõud küsimustes, mis kuuluvad liidu pädevusse seoses liidu institutsioonide ja avaliku haldusega, on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega. Seetõttu tehakse ettepanek, et liit ei esita konventsiooniosaliste komisjoni 20. koosolekul vastuväiteid järelduste eelnõude vastuvõtmisele.

3.4. Viie GREVIO liikme kavandatav valimine

Euroopa Liidul on konventsiooniosaliste komisjoni liikmena komisjoni 2. juuni 2026. aasta koosolekul viie GREVIO liikme valimisel viis häält. Konventsiooniosaliste komisjon valib liikmed 13 konventsiooniosalise esitatud 15 kandidaadi hulgast.

Kandidaate esitanud 13 konventsiooniosalise hulgas on 11 ELi liikmesriiki. Kõigil esitatud kandidaatidel on ulatuslik mitut valdkonda hõlmav kogemus naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamise valdkonnas, nagu on kirjeldatud dokumendis IC-CP(2026)2. Tehakse ettepanek, et ELi seisukoht peaks olema valimisel hääletamisest hoiduda.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, millega kehtestatakse „lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“ Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“¹¹.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Konventsiooniosaliste komisjon on Istanbuli konventsiooniga loodud organ. Kavandatavad järeldused, mille konventsiooniosaliste komisjon peab vastu võtma, ning otsus hoiduda hääletamisest GREVIO liikmete valimisel on õigusliku toimega aktid. Kavandatavad aktid võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, kuna võivad mõjutada Istanbuli konventsiooni asjakohaste sätete tõlgendamist tulevikus. Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

¹¹ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev materiaalõiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatu seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Mis puudutab materiaalõiguslikku alust, siis EL on ühinenud Istanbuli konventsiooniga küsimustes, mis kuuluvad tema ainupädevusse, nimelt neis, mis on seotud liidu institutsioonide ja avaliku haldusega,¹² ning neis, mis on seotud kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö, varjupaiga ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega¹³. ELi ühinemist Istanbuli konventsiooniga kajastatakse kahes eraldi nõukogu otsuses, et võtta arvesse Taani ja Iirimaa eriseisukohta seoses ELi toimimise lepingu V jaotisega. Sellest tulenevalt tuleb otsus, millega määratakse kindlaks liidu nimel konventsiooniosaliste komisjonis võetav seisukoht, jagada kaheks otsuseks, kui asjakohased järeldused puudutavad mõlemat küsimust. Kavandatav otsus on seotud liidu institutsioonide ja avaliku haldusega. Seepärast on selle otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 336.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 336 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

12 Nõukogu 1. juuni 2023. aasta otsus (EL) 2023/1075 Euroopa Nõukogu naistevastase vägivald ja perevägivald ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses liidu institutsioonide ja avaliku haldusega (ELT L 143I, 2.6.2023, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1075/et>).

13 Nõukogu 1. juuni 2023. aasta otsus (EL) 2023/1076 Euroopa Nõukogu naistevastase vägivald ja perevägivald ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses küsimustega, mis puudutavad õiguslase koostööd kriminaalasjades, varjupaika ja mittetagasisaatmist (ELT L 143I, 2.6.2023, lk 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1076/et>).

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni osaliste komisjoni 20. koosolekul seoses teatavatele konventsiooniosalistele esitatavate järeldustega selle kohta, kuidas nad on rakendanud kõnealust konventsiooni küsimustes, mis on seotud liidu institutsioonide ja avaliku haldusega, ning seoses Euroopa Nõukogu naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühma liikmete valimisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 336 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis liidu institutsioonide ja avaliku halduse küsimustes nõukogu otsuse (EL) 2023/1075¹⁴ alusel ning kriminaalasjades tehtava õigusosalase koostöö, varjupaiga ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse küsimustes – niivõrd kui need kuuluvad liidu ainupädevusse – nõukogu otsuse (EL) 2023/1076¹⁵ alusel Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (edaspidi „konventsioon“), mis jõustus liidu suhtes 1. oktoobril 2023.
- (2) Konventsiooni artikli 66 lõike 1 kohaselt jälgib naistevastase vägivalla ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühm (edaspidi „GREVIO“), kuidas konventsiooniosalistel rakendavad. Konventsiooni artikli 68 lõike 11 kohaselt võtab GREVIO vastu aruande ja järeldused meetmete kohta, mida asjaomane konventsiooniosaline võtab konventsiooni sätete rakendamiseks.
- (3) Konventsiooniosaliste komisjon (edaspidi „komisjon“) võtab kooskõlas konventsiooni artikli 68 lõikega 12 vastu asjaomasele konventsiooniosalisele adresseeritud soovitusi, tuginedes GREVIO aruandele ja järeldustele. Nendes soovitustes eristatakse meetmeid, mis tuleb võtta võimalikult kiiresti ja mille kohta tuleb komisjonile kolme aasta jooksul aru anda, ning meetmeid, mis on küll olulised, kuid ei nõua samal tasemel viivitamatut tegutsemist. Selle kolmeaastase ajavahemiku lõpus peab konventsiooniosaline esitama komisjonile aruande konventsiooni kümnes konkreetnes

14 Nõukogu 1. juuni 2023. aasta otsus (EL) 2023/1075 Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses liidu institutsioonide ja avaliku haldusega (ELT L 143I, 2.6.2023, lk 1), otsus – 2023/1075 – ET – EUR-Lex.

15 Nõukogu 1. juuni 2023. aasta otsus (EL) 2023/1076 Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses küsimustega, mis puudutavad õigusosalast koostööd kriminaalasjades, varjupaika ja mittetagasisaatmist (ELT L 143I, 2.6.2023 lk 4), otsus - 2023/1076 - ET - EUR-Lex.

valdkonnas võetud meetmete kohta. Esitatud aruande ja lisateabe põhjal võtab komisjon vastu oma sekretariaadi koostatud järeldused soovitude rakendamise kohta.

- (4) Komisjon võtab oma 20. koosolekul 2. juunil 2026 eeldatavasti vastu järgmised järelduste eelnõud konventsiooni rakendamise kohta üheksa konventsiooniosalise poolt (edaspidi vastavalt „järelduste eelnõud“):
- (1) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Bosniat ja Hertsegoviinat käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)4 prov).
 - (2) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Küprost käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)5 prov).
 - (3) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Eestit käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)6 prov).
 - (4) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Gruusiat käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)7 prov).
 - (5) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Saksamaad käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)8 prov).
 - (6) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Islandit käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)9 prov).
 - (7) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Norrat käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)10 prov).
 - (8) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Rumeeniat käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)11 prov).
 - (9) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Šveitsi käsitlevate soovitude rakendamise kohta (dokument C-CP(2026)12 prov).
- (5) Liidul on ainupädevus võtta konventsioonis sätestatud kohustusi seoses oma institutsioonide ja avaliku haldusega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 336 kohaldamisalas. Euroopa Liidu Kohus leidis oma 6. oktoobri 2021. aasta arvamuse 1/19 (Istanbuli konventsioon)¹⁶ punktis 305, et oluline osa konventsioonist tulenevatest kohustustest, mis on seotud ennetus- ja kaitsemeetmete võtmisega, on liidule sisuliselt siduvad seoses tema avalike teenistujatega ning avalikkuse esindajatega, kes külastavad liidu institutsioonide, asutuste ja organite tegevuskohti ja hooneid. Peale selle leidis kohus sama arvamuse punktis 307, et liit ei tohiks piirduda miinimumnõuete või kõrvalmeetmete kehtestamisega, vaid peaks ise tagama, et need kohustused on täielikult täidetud. Samas tuleks liidu kohustuste ulatuse tõlgendamisel silmas pidada liidu eripära ja volitusi. Kuna liidu avalikule haldusele ei ole antud õiguskaitsevolitusi, tuleks õiguskaitsealaseid soovitusi, nagu kohese lähenemiskeelu väljastamine, tõlgendada nii, et liit peaks tagama ohvrite turvalisuse oma volituste piires, näiteks keelates väidetavate kuriteo toimepanijate sissepääsu institutsioonide tegevuskohtadesse.
- (6) Kavandatavad aktid käsitlevad konventsiooni nende sätete rakendamist, mida kohaldatakse ka liidu suhtes seoses liidu institutsioonide ja avaliku haldusega. Seepärast on asjakohane määrata kindlaks liidu nimel komisjonis võetav seisukoht küsimustes, mis on seotud liidu institutsioonide ja avaliku haldusega, sest

¹⁶ Euroopa Kohtu 6. oktoobri 2021. aasta arvamus 1/19, Istanbuli konventsioon, EU:C:2021:832.

kavandatavad aktid võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, kuna võivad mõjutada konventsiooni asjakohaste sätete tõlgendamist tulevikus.

- (7) Bosnia ja Hertsegoviina puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja ühtlustada konventsiooni rakendamiseks välja töötatud poliitikapõhimõtteid ja võetud meetmeid, tagades, et need hõlmavad kõiki naistevastase vägivalla vorme ning et neid jälgitakse ja hinnatakse sõltumatult (konventsiooni artikkel 7); ühtlustada olemasolevate koordineerivate asutuste arvu ja tagada piisavad rahalised vahendid (konventsiooni artikkel 10); jätkata jõupingutusi, et koguda süstemaatilisi, võrreldavaid ja disagegeeritud andmeid kõigist asjakohastest allikatest (konventsiooni artikkel 11), ning tagada, et otsese ohu korral väljastatakse kiiresti kohene lähenemiskeeld (konventsiooni artiklid 52 ja 53). Kuna käesolev järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.
- (8) Küprose puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja jätkata jõupingutusi süstemaatiliste, võrreldavate ja disagegeeritud andmete kogumiseks kõigist asjakohastest allikatest (konventsiooni artikkel 11) ning tagada, et asjaomased asutused saavad otsese ohu korral viivitamata väljastada lähenemiskeelu ja kohese lähenemiskeelu, samuti tagada, et selliseid lähenemiskeelde jälgitakse ja täidetakse (konventsiooni artiklid 52 ja 53). Kuna käesolev järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.
- (9) Eesti puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja tagada, et asjakohastes poliitikasuundade ja meetmetega käsitletakse kõiki konventsiooniga hõlmatud naistevastase vägivalla vorme ning et neid rakendatakse vägivalla soolisustatud mõistmise alusel ja et nende mõju hinnatakse (konventsiooni artikkel 7), ning tagada, et kohest lähenemiskeeldu käsitlevad tavad on konventsiooniga kooskõlas (konventsiooni artikkel 52). Kuna käesolev järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.
- (10) Gruusia puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja tagada, et kõigi asjakohaste poliitikasuundade ja meetmetega rakendatakse soolisustatud arusaama vägivallast ja et nende mõju hinnatakse süstemaatiliselt (konventsiooni artikkel 7); tagada, et asjaomaste osalejate vaheliseks koordineerimiseks ja koostööks on loodud institutsionaliseeritud struktuurid, et tagada mitut asutust hõlmav ja koordineeritud reageerimine kõigile konventsiooniga hõlmatud vägivallavormidele (konventsiooni artikkel 18); tagada varjupaikade kättesaadavus (konventsiooni artikkel 23) ja vältida tarbetuid menetlusi või tavasid, mis võivad ohvraid uuesti traumeerida (konventsiooni artiklid 49 ja 50). Kuna käesolev järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.
- (11) Saksamaa puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja tagada kõigi asjaomaste osalejate vaheline koordineerimine ja koostöö naistevastase vägivalla ja perevägivalla kõigi vormide ennetamise ja tõkestamise poliitika ja meetmete rakendamisel ning kujundada välja mitut asutust hõlmav ja koordineeritud reaktsioon ilma diskrimineerimiseta (konventsiooni artikkel 7) ning tagada, et kõik asjaomased sektorid koguvad disagegeeritud andmeid (konventsiooni

artikkel 11). Kuna kõnealuste järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega kriminaalasjades tehtava õiguselase koostöö valdkonnas ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.

- (12) Islandi puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja tagada, et riiklikule koordineerimisasutusele antakse tema ülesannete täitmiseks selged volitused ja sihtotstarbelised vahendid (konventsiooni artikkel 10), ning tagada süstemaatiline ja sugu arvestav riskihindamine (konventsiooni artiklid 49, 50 ja 51). Kuna käesolev järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.
- (13) Norra puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja tagada, et riigi poliitikadokumendid on hästi kooskõlastatud ja reageerivad terviklikult naistevastase vägivalla ja perevägivalla kõigile vormidele (konventsiooni artikkel 7); tagada disagreeeeritud andmete kogumine (konventsiooni artikkel 11) ja see, et asjaomased asutused saavad otsese ohu korral väljastada kohese lähenemiskeelu (konventsiooni artikkel 52). Kuna käesolev järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.
- (14) Rumeenia puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja tagada koordineerimine ja koostöö kõigi asjaomaste osalejate vahel naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise poliitika ja meetmete rakendamisel (konventsiooni artikkel 7); tagada piisavad rahalised vahendid asjakohaste poliitikasuundade ja meetmete rakendamiseks ning stabiilne ja kestlik rahastamine ohvreid toetavatele naiste vabaihendustele (konventsiooni artikkel 8) ning tagada disagreeeeritud andmete kogumine (konventsiooni artikkel 11). Kuna käesolev järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.
- (15) Šveitsi puhul on konventsiooni rakendamist käsitlevas järelduste eelnõus märgitud, et on vaja tagada asjakohaste poliitikasuundade ja meetmete asjakohane rahastamine ning vägivalla naisohvritele spetsialiseeritud tugiteenuseid osutavate organisatsioonide kestlik rahastamine (konventsiooni artikkel 8); jätkata jõupingutusi, et parandada disagreeeeritud andmete kogumist (konventsiooni artikkel 11), ning tagada ohvritele ja nende lastele juurdepääs spetsiaalsetele varjupaikadele kogu riigis (artiklid 22 ja 23). Kuna käesolev järelduste eelnõu on kooskõlas liidu poliitika ja eesmärkidega ega tekita probleeme seoses liidu õigusega, peaks liidu seisukoht olema mitte esitada vastuväiteid selle vastuvõtmisele.
- (16) Komisjoni 2. juuni 2026. aasta koosolekul valitakse eeldatavasti viis GREVIO liiget. Need liikmed on ametis alates 1. septembrist 2026 kuni 31. augustini 2030. Konventsiooni artikli 66 kohaselt koosneb GREVIO 15 liikmest. Komisjon valib GREVIO liikmed konventsiooniosaliste esitatud kandidaatide hulgast nelja-aastaseks ametiajaks, mida võib pikendada üks kord. GREVIO liikmed valitakse konventsiooniosaliste kodanike hulgast, võttes arvesse soolist ja geograafilist tasakaalu ning eriteadmisi erinevates valdkondades.
- (17) Komisjoni liikmena on liidul kavandataval viie liikme valimisel õigus viiele häälele. Komisjon valib viis liiget 13 konventsiooniosalise esitatud 15 kandidaadi hulgast. Kandidaate esitanud 13 riigi hulgas on 11 ELi liikmesriiki. Kuna kõigil esitatud

kandidaatidel on naistevastase vägivalla ja perevägivalla vastase võitluse alal ulatuslik mitut valdkonda hõlmav kogemus, nagu on kirjeldatud dokumendis IC-CP(2026)2, peaks ELi seisukoht olema nendel valimistel hääletamisest hoiduda,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni artikli 67 alusel loodud konventsiooniosaliste komisjoni 20. koosolekul võetav seisukoht on järgmine:

1. mitte esitada vastuväiteid järgmiste aktide vastuvõtmisele:
 - (1) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Bosniat ja Hertsegoviinat käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)4 prov).
 - (2) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Küprost käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)5 prov).
 - (3) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Eestit käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)6 prov).
 - (4) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Gruusiat käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)7 prov).
 - (5) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Saksamaad käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)8 prov).
 - (6) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Islandit käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)9 prov).
 - (7) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Norrat käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)10 prov).
 - (8) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Rumeeniat käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument IC-CP(2026)11 prov).
 - (9) Konventsiooniosaliste komisjoni järeldused Šveitsi käsitlevate soovituste rakendamise kohta (dokument C-CP(2026)12 prov);
2. hoiduda Euroopa Nõukogu naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühma viie liikme valimistel hääletamisest.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*